

Назва дисципліни	БК 19 Ритміка
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	6 кредити, 180 год., 3-4 семестри, II курс ОС «Бакалавр»
Вид підсумкового контролю	залік
Викладач	Заслужений діяч мистецтв України, доцент кафедри хореографії Манелюк Елла Валеріївна
Профайл викладача (ів) на сайті кафедри	
Е-mail викладача:	
Посилання на освітній контент дисципліни в CMS Moodle (за наявності) або на іншому ресурсі	
Мова викладання	українська
Консультації	Очні консультації: щовівторка, з 12.45 до 14.05 (2 академічні години) Он лайн- консультації: щочетверга з 14.00 до 18.00

Цілі навчальної дисципліни

Процес формування висококваліфікованих фахівців театального мистецтва передбачає вивчення цілого ряду загальноосвітніх і професійних дисциплін, серед яких ритміка.

Навчальна програма розроблена для студентів денної та заочної форм навчання кафедри театального мистецтва за освітнім ступенем «Бакалавр»

Курс «Ритміка» є дисципліною у підготовці фахівців галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 026 Сценічне мистецтво.

Мета та завдання навчальної дисципліни:

Мета: оволодіння студентами сценічним ритмом, здатністю керувати своєю ритмічною поведінкою на сцені для організації сценічної дії в різноманітних запропонованих обставинах п'єси.

Завдання: основним завданням дисципліни «Ритміка» є навчати студентів елементарним поняттям в області музики і виховати вміння відчувати, сприймати та відтворювати різні нескладні музичні ритми розподілу руху в залежності від завдання педагога і музичного супроводу. Тобто виховати у них ритмічність, створювати, виявляти та сприймати ритм.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК2. Здатність спілкуватись іноземною мовою.
- ЗК3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Здатність працювати в команді.
- ЗК6. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.
- ЗК7. Здатність спілкуватись з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань).
- ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії
- ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
- ЗК10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

- ФК1. Здатність використовувати професійно профільовані знання в галузі театрального мистецтва для професійно досконалого володіння професією;
- ФК2. Здатність розуміти закономірності історичного та загальнокультурного процесу, усвідомлювати місце своєї професії в суспільстві
- ФК3. Здатність використовувати професійно профільовані знання в галузі театрального мистецтва та набуті вміння і навички для створення сценічного образу у виставі на високому художньому рівні;
- ФК4. Здатність використовувати професійно профільовані знання, вміння й навички та скеровувати роботу по адекватному втіленню авторського та режисерського задуму виразними засобами акторського мистецтва;
- ФК5. Здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички з акторської майстерності для органічного втілення на сцені художнього образу вистави;
- ФК6. Здатність виявляти соціокультурну та моральноестетичну проблематику твору та її актуальність для глядача, якому адресовано виставу, обґрунтовувати на основу теоретичних знань свою точку зору на художню ідею надзавдання, та художні засоби його втілення
- ФК7. Здатність відбирати та перетворювати творчі надбання майстрів сцени з метою створення сценічних образів
- ФК8. Здатність знаходити оптимальний режим та порядок репетиційної роботи, забезпечувати творче самопочуття акторів (виконавців) та учасників масових сцен;
- ФК9. Здатність професійно володіти своїм психофізичним апаратом; працювати в умовах моновистави та акторського ансамблю;
- ФК10. Здатність інтегрувати професійно профільовані знання, вміння та навички з різних навчальних дисциплін під час самостійної роботи над роллю у драматичній виставі

Очікувані результати навчання

ПР1. Володіти основними професійно-орієнтованими дисциплінами, концепціями і теоріями сучасного мистецтвознавства, зокрема таких його галузей, як історія театру, костюму,

образотворчого мистецтва, кіно і телебачення, майстерність актора, сценічна мова, сценічний бій, танець, вокал, володіти музичним інструментом.

ПР2. Знати специфіку суміжних галузей театрального мистецтва: роботу на телебаченні, в дитячих театральних колективах та театрах ляльок, мистецтво естради, історію музичної культури, кіномистецтва, та інше, особливості творчої роботи в колективах різних мистецьких напрямків;

ПР3. Розуміти сучасний стан та тенденції розвитку художньої творчості, зокрема театрального мистецтва, орієнтуючись на соціокультурну та політичну ситуацію в Україні;

ПР4. Враховувати у репетиційній роботі специфіку створення сценічного образу в драматичній виставі та кіно з урахуванням історичних, культурних та національних традицій;

ПР5. Вміти розробити задум ролі-образу, обумовлений режисерським задумом вистави

ПР6. Вміти проводити дієвий аналіз п'єси і ролі з урахуванням змін режисерського вирішення вистави та репетиційного процесу в творчому колективі

ПР7. Вільно володіти психофізичним апаратом та навичками виконання сценічної дії вміти вільно володіти прийомами пошуку зовнішньої і внутрішньої характерності сценічного образу ;

ПР8. Досконало володіти засобами зовнішньої та внутрішньої психотехніки (увага, уява, спілкування, почуття віри і правди, логіка і послідовність дії тощо);

ПР9. Вміти створити антуражний ряд ролі на основі спостережень та засвоєного досвіду підібрати костюм, аксесуари, грим, та інші засоби зовнішньої форми сценічного образу;

ПР10. Продемонструвати вміння самостійно розробляти пластичний малюнок ролі; використовувати різноманітні виразні засоби (музику, танець, вокал, трюки, тощо);

ПР11. Проаналізувати ефективність використаних прийомів та засобів створення ролі, доцільності та художньої якості сценічної дії та взаємодії, відповідності її режисерському завданню.

ПР12. Бути спроможним визначати належність вистав та сценічних образів до певних художніх напрямів та стилів, їхнє місце у загальній історії театру та акторського мистецтва

ПР13. На основі знань технології репетиційного процесу створення вистави вміти працювати над роллю в умовах сценічних та позасценічних репетицій в театрах різних жанрів та організаційних засад (драматичних, музично-драматичних, ляльок, юного глядача та ін.);

ПР14. Продемонструвати вміння працювати над роллю і текстом в технологічних умовах радіостудії та телебачення, виконувати дикторську роботу, тощо;

ПР15. Самостійно підготувати та виконати концертний номер, вести концерт чи масовий захід в умовах естради чи на відкритому майданчику

ПР16. Бути здатним дотримуватись необхідних заходів з охорони праці і техніки безпеки; передбачити необхідні заходи для показу творчої акторської роботи

ПР17. Показати уміння відбирати морально та педагогічно доцільні засоби взаємодії працівників, необхідні мотивуючі засоби, спрямовані на підвищення ефективності творчої праці;

ПР18. Бути здатним виявляти єдину мету та єдині завдання для творчого колективу, будувати відносини із суб'єктами виробничого процесу на основі психологічних, педагогічних та етичних знань;

ПР19. Досконало володіти мовними та позамовними засобами спілкування

Передумови вивчення дисципліни для формування програмних результатів навчання та компетентностей

Передумов вивчення дисципліни немає, адже дисципліна читається на 1 курсі

Перелік тем

Змістовний модуль 1. Ритміка в мистецтві актора.

- Тема 1. Ритмічність та темпо-ритм, як важливий фактор діяльності актора.
- Тема 2. Елементи музичної виразності: мелодія, гармонія, темп.
- Тема 3. Співвідношення довжин звуків.
- Тема 4. Координація рухів рук та ніг.
- Тема 5. Ритмічна композиція з музичним матеріалом.
- Тема 6. Темпо-ритм - як внутрішня техніка актора.
- Тема 7. Ритмічна структура сценічної дії.
- Тема 8. Ритмічні етюди з музичним супроводом.
- Тема 9. Характер руху - робота з предметом.
- Тема 10. Ритмічна структура сценічної дії (сцени, акту, вистави).
- Тема 11. Ритмічність та координація рухів.
- Тема 12. Ритмічна композиція з музичним матеріалом.

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна

1. Абрамович О., Кудренко А. Сценічна пластика в контексті сучасного акторського мистецтва. Молодий вчений. № 9 (1). 2019. С. 133–136.
2. Ворожейкіна О. М. Театральна вітальня (середня школа). Харків : Видавнича група «Основа». 2010. 207 с.
3. Ворожейкіна О. М. Театральна вітальня (старша школа). Харків : Видавнича група «Основа». 2010. 204 с.
4. Демчишин А. А., Мозола Р. С. Рухливі ігри. Київ : Радянська школа, 1985. 190 с.
5. Дельсарт Ф. Система виразності людини. Київ : Nascentes. 1998. 28 с.
6. Дінейка К. В. Рух, дихання, психофізичне тренування. Київ : Здоров'я. 1984. 164 с.
7. Дорош М. І., Горчанюк В. А. Розвиток сили та швидко-силових якостей засобами спортивних ігор: конспект лекцій з дисципліни «Фізичне виховання». Харків : УкрДУЗТ, 2016. 26 с.
8. Кох І. Е. Основи сценічного руху : 38 уроків. Київ : Мистецтво, 1966. 106 с.
9. Опанасюк В. А. Пластичне виховання : навчально-методичний посібник. Рівне : РДІК, 1997. 115 с.
10. Сварник Б. В. Поезія фізичного вираження Е. Декру в контексті формування сучасного мистецтва пантоміми. Мистецтвознавство. № 2. 2018. С. 148–153. 17
11. Станіславський К. Робота актора над собою / Факсимільне видання. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. 671 с.
12. Сценічний рух як складова професійної підготовки студентів спеціальності акторська майстерність / Бусол А. В., Бусол В. А., Кроншталь Г. С., Цибульський М. Г. Фізична культура, спорт і здоров'я нації : зб. науков. праць. Вінниця : Планер. Вип. 17. 2014. С. 34–40.
13. Елькіс Г. Я. Сценічне фехтування. Київ : Мистецтво. 1971. 117 с.

Допоміжна

1. Гузик В. П., Кудрявцева Н. Б. Комплексний психофізичний тренінг: метод. посібник. Київ: ДАКККиМ, 2005. 87 с.
2. Филиппович В.И. (под ред.) Теория и методика гимнастики.-М.,1973.
3. Опанасюк В.А. Сценічний рух в самодіяльному театральному колективі. — К., 1991.
4. Опанасюк В.А. Історичний огляд розвитку дисципліни "Сценічний рух" як розділу театральної педагогіки. Проблеми театральної педагогіки. Зб. — Рівне, 1993.
5. Палюга В.Д. Гімнастика. –М.,1982.
6. Топорков В.О. Про техніку актора. — К., 1961.

19. Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Акробатичні вправи в гімнастиці. Акробатичні вправи, види вправ, значення акробатичних вправ – акробатика і фізичне виховання. Вправи з предметом. Losevskaya : веб-сайт. URL: <https://bit.ly/3CXCOlz>
2. Вправи для дихання. Кафедра фізичного виховання та спорту Навчально-спортивного комплексу : веб-сайт. URL: <http://sport.univ.kiev.ua/vpravi-dlya-dihannya/>
3. Координація рухів: види, як розвивати, комплекс вправ для координації. Lifefacker : веб-сайт. URL: <https://bit.ly/3ARqVnu>
4. Сценічне падіння. Um.co.ua : веб-сайт. URL: <http://um.co.ua/3/3-6/3-68771.html>

Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до інтернет, звукові колонки.

Система та критерії оцінювання

у Рівненському державному гуманітарному університеті

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми / виду діяльності може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і	Високий (творчий)	відмінно	зараховано

			вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності			
82-89	B	дуже добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60-63	E	достатньо	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального	Низький (рецептивно-продуктивн	незадовільно	не зараховано

		повторно о складання семестрово го контролю	матеріалу	ий)		
1-34	F	незадовіль но з обов'язков им повторним вивченням дисциплін и	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно - продуктивн ий)	незадовіл ьно	не зарахова но

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ (*за наявності) та оцінка за екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумк овий тест (залік)	Сума	
Змістовий модуль											40	100	
1													
T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			T
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти.

Здобувачам вищої освіти необхідно зареєструватись в системі CMS MOODLE, отримавши кодове слово, де розміщені опорні конспекти лекцій, завдання та методичні вказівки до виконання лабораторних робіт, завдання для самостійної роботи та тести.

Присутність на заняттях не обов'язкова для студентів, які навчаються за індивідуальною та дуальною формою навчання, офіційно працевлаштовані і мають дозвіл від деканату на вільне відвідування занять.

Дозволяється користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час занять, окрім тих, де проводиться тестування.

Несвоєчасне виконання завдань самостійної роботи не вітається: виставляються нульові бали без права перездачі.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.